

verési hirdetemény.

éhai Gelenczei Pál hagyatéká... zó rózsák, szobabutorok és... góságok elárverése a városi... által elrendeltetvén, értesitem... zándékozókat, hogy az árve... hó 24-én d. e. 9 órakor fog... ni és vasárnap kivételével a... napokon folytattatni néhai... Pál kismester utcai lakásán... ezen. 1883. november 21-én.

Dr. Ozory István ügyvéd.

verési hirdetemény.

háson a város tulajdonához... rósához alatti boltok folyó évi... 2-án a városháza tanácsster... andó nyilvános árverésen az... január 1-ső napjától számi... illetve három évre, haszon... gnak adatni, melyhez a bé... kór ezennel meghívotnak.

Kállay Imre polgármester.

A legjobb

MARKA PAPIR HOUBLONIA

ez a gyártmány... zásoktól óvatik!!!

helyben: Baum Miksánál.

ESPEHERVAR terem 1879-ben.

szoklevel 1871-ben.

minden

czimü

csimü

csimü

csimü

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Politikai hullámok.

(K.) A német hirlapok a francia hárt csak nem rég már is elboritva látták holmi háborus fellegek... kulló menykövekkel, a mit azonban Grévy, a republika bölcseinek keze valóban nem várt ügyességgel messze tul irányzott a köztársaság határai... ról, még az Alfonz király rossz fogadtatásának daczára is! Mindez bizonyára Európa békéjéért, nyugalmáért történt s így másfelé kellett a nyugodalmat zavaró felhőszakadást előidézni, de ekkor már a két koncert-csináló másikának kellett a kortina kötelét kezébe venni... Nem kis feladat volt, hogy Szerbia felett, Ausztria fel ne ösmerje Germánia hamis kezét! Ez meg csak alkalomra vár, hogy a zavarosba halászhasson, nem is gondolt egyébre, mert azonnal megkondítottá a horvát csőcselék által Magyarország egységét, végveszélyét hirdető, vészharagokat.

Beh furesa szöcska ez! Ott találjuk már az 1848. december 18-ról kelt ösmeretes okmányban, vagy is annak orosz intervencziót kunyoráló levelében s így ebben a diplomácia magas színvonalára emelve s azóta, hogy ott reánk, a szabadságunkért küzdő magyarokra vonatkoztatták: élnek vele a diplomaták derűre-borura, még pedig oly elbizakodva, hogy észre sem vették azt, miszerint ezen szó használatával mennyire agyon nyomorítják nagyhatalmu állásukat, ha már csőcseléknek legyőzősére is intervenczióra van szükségük!

Igy voltunk mi büszkék a magyar csőcselék címre; mert hát az akkori csőcselék vezetői az országgyűlési képviselő-kön kívül még emlékeztünk hg. Eszterházy Pál, gr. Battyhányi Lajos, gr. Battyhányi Kázmér, gr. Károlyi Sándor és György, gr. Andrássy, br. Perényi Zsigmond, Jessenák, Csernovits Péter és még több elég gazdag dinasztákról... No hát ily csőcselékhez tartozni még csak nem is szégyen. Most épen így kezdi Ausztria a horvát csőcselékkel is, csak hogy kisebb és korlátoltabb modorban, mert míg nem látták az időt egészen elérkezettnek, hogy mindent a „gleiche Berechtigung” kaptájára vonhatnák. Pedig ma, mint akkor — csak az a szándék.

Most már azt kell tapasztalunk, hogy csaknem megszűnt volna a non intervenczió-féle egyezmény, vagy azt gondolják, hogy ma is nem átkozza Oroszország a 48—49-ki beavatkozást? Hát nem itt szivta bé annak hadserege a szabadság eszméjét? Hány kisebb — de elfojtani sikerült katonai lázadás volt ott ezen idő óta? — most meg tisztjei, kik Bulgáriába szolgálnak, fel a Bolgárország alkotmányaira is fel kell, hogy esküdjenek — habár csak három évre is! Hiszen mennél gyorsabban változnak, annál veszedelmesebb lesz ez Oroszországra nézve! Ugy látszik, hogy e század utolsó két tizede az eszmék felébredésének korszaka leendő — vajjon miért jár most ismét Giers. Az európai udvarokat látogatja? Bizony aligha jónban törí fejt; és épen most hirdeti a „Nemzet”, hogy Ausztria interveniálni akar a szerb felkelés leverésére... Furesa még gondoltnak is, aztán üres pénztárral ez már épen b a j o s állapotokat teremtené; mert a feketehegyi fejedelem is közel van, Montenegró közel van Szerbiához és ezt Oroszország ugyancsak gazdagon szokta dotálni.

Hát 1877-ben nem volt épen oly közel Szerbia, mint ma? és akkor még sem léptünk közbe?... Azt a tanácsot merjük kockáztatni, hogy ne hagyja magát Ausztria oly könnyen az orosz és germán érdekek politikája által jégre vezetni, mert ma már a b e t e g e m b e r e is az oroszok szövetségese, tehát nem lenne tanácsos könnyelműen bele ugrani a quartett-be! Alig is találunk szót a „Nemzet” ezen kifejezésére, vagy talán azért kellett a

delegátióban a közöshadsereg kiadásait emelni? Bizony sok kérdés fér a „Nemzet” nem épen kedves híréhez; no de a ki a delegátióknak is tagja, az többet tudhat nálunk, kik azonban tudunk annyit V. Károly atyai tanácsából, hogy a hízeltgök szavai el ne csábítsák lelked... És ezt az egyet Bécsben is jó lesz megtartani!

Mink pedig itt a sár és homok közepén, várjuk be nyugodtan, hogy merre fog hajlani Bécsnek mérlege, mert a horvátoknál szépen és sikerrel tudta lejátszani szerepét a közös hadügyér.

Most még csak az van hátra, hogy az orosz emissziórusok jól végezzék dolgukat a kárpátok között vagy Bosznia-Herzegovinában is! A többi azután úgy jön magától mint a parancsolat!

És most hallgassuk meg a delegátióból visszatérteket és vezérokot, mert abból talán majd csak tanulhatunk valamit, vagy legalább kombinációkat fűzhetünk ez irányban, hogy milyen lesz a t a v a s z! ha nem is avatkozunk Szerbia bájába, melyben a mozgalmat Karageorgovits igen erősen megpendített, ki nejt Szent-Pétervárott hagyta egész visszatérteig — hogy itt ne lovagolgasson mellette, mert az ő közelében nagyon furesa dolgok is történhetnek; balgaság azt gondolni, hogy Mustafa pasa csak egy mulatságból kérjen négy ezer főnyi segélyt épen most, a midőn ott épen semmi baj niucsen, van mindezeknek czélja de azt a kormány közlönye sem látszik tudni, vagy épen nem is akarja tudni!

Országgyűlés. A képviselőház csütörtöki ülésében, a keresztények és izraeliták közötti házasságról szóló törvényjavaslat feletti általános vita foglalkoztatta a képviselőházat. M a n d e l Pál (izraelita) volt az első szónok, ki Györryvel és Lesskóval polemizálva, elfogadta a javaslatot, mint zsidó, hálaíjt fejezve ki a magyar törvényhozás előtt az emancipációért és a jelen javaslatért. Utána a javaslat ellen S z a l a y Imre beszelt s derűtséget keltett azon gunyos mondatával, hogy valamin a vöröshagymát nem lehet ananászba oltani, ugy nem a magyart a zsidóba s végül megtámadta a miniszterelnököt azon nyilatkozatáért, melyet Somogyegye azon határozatára vonatkozólag tett, melyely a szizetvári szolgabíró ellen a vizsgálót elrendelte. — P u l s z k y Ágost (az ösmeretes Fidor bécsi zsidó bankár veje) — ugymond — az általános polgári házasság elvénél alapján áll. Birálja e törvényjavaslatot, melynek egyes intézkedései nagyon alkalmasok arra, hogy a mostani házassági jogrendek szeriut ugys gyakran előforduló kötelesség-összeütőkzések számát szaporítsák. Nem áll szerinte, hogy a polgári házasság behozatala sok nehézségekkel jár; ennyi erővel, mint ezt, azt is lehet volna. Aggodalmi daczára elfogadásához járul; hozzájárul azonban Irányi határozati javaslatához is, mely szerint a házassági jog általános állami rendezése szükséges. Indokolja, hogy miért fogadja el a törvényjavaslatot. Elfogadja, nehogy azok nézetet lássák akceptálni, kik azért fogadják el, mert n a g y o n s o k. Még a maga nevét sem szeretné ezekével a névszerinti szavazásnál együtt látni. Erősen ki kel az antisemita képviselők ellen. H e r m a n n Ottó Irányi ellen fordult, ki leszállott az elvek magaslátáról és az opportunitás lejtőjéről tévedt. Megtámadta az antisemitizmust és Istóczyt, majd Tisza Kálmánt, mivel — ugymond — az antisemita izgatás az ő háta mögött indult meg, zavarokat csinált, hogy a zavarosban halászhasson s nem gátolta azt meg itt a házbán! Érdekes, amit a hadsereg vonatkozólag mondott, előreboctáva a „Zwei kinderwirtschaft” rendszerét, a mire a cultusminister Bekés-Csaba gazdasági egyesületéhez intézett beszédében csak nem regen hivta fel a figyelmet; midőn az állandó hadsereg intézménye abban a korban, mely a házasság föczéljának elérésére legalkalmasabb, százezreket tilt el a házasságtól. (Derűtségt!) midőn szabályzatunk van, mely a hadnagyházasodhatását 24 ezer forint cautionhoz köti, ellenben a táboroknak megengedi, (Zajos derűtségt!) holott ennek megfordítva kellene lenni: akkor nem szabad e téren az átható reformtól óvakodni. (Tetszés a szelső balon.) Ö részéről különben egy vallomást tesz. — I s t ó c z y személyes kérdésben kért szót s szemrehányást tett Hermannnak, hogy az 1875-ben ellene az ő (Istóczy) kerületében kortes-

kedett; s megjegyze, hogy Hermann szabadkőmives lévén, nem illetékes annak megitélésére, hogy vajjon az antisemitizmus ellenkezik-e a keresztény elvekkel. — Következett a T i s z a K á l m á n beszéde, melyben czafolgatja Hermann Ottót s általános megdöbbenés mellett helyezte kilátásba, mit szándékszik tenni a z i z g a t ó l a p o k ellen; és neveltségessé tenni igyekezett Hermann azon kívánságával is, hogy a képviselőknak a házbán való szabad nyilatkozási jogát miért nem korlátozza a kormány. Erre vonatkozó szavai így hangzanak: „Különbén én nem fenyegetek, nem fenyegettem soha, de azt az egyet kénytelen vagyok bevallani, hogy ha ugy, a mint most kezdenek, gombamódra fognak szaporodni azon egyes kis városokban tisztán csak az antisemitizmus czéljából kiadott hirlapok, a minő újabb időben négy vagy öt is keletkezett az ország különböző vidékein; ha folytattatni fog, egy a mint most történik, az izgatás egyik másik szláv lapban a magyar elem ellen, román lapban a magyar ember ellen, akkor igen is a t. ház elé fogok lépni és azt fogom kérni, hogy a faj és felekezet elleni izgatás ellenében egy rövid időre tartó, de nagy hatalmat tegyen le a kormány kezébe (Zajos helyeslés a jobboldalon) tegyen le az enyémbe, ha bizik bennem, tegyen le a máséba, ha nem bizik bennem, de tegye le az állam érdekében. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)” S o m s s i c h főleg azért szólalt föl, hogy megmondja, miszerint nézete szerint ha a belügyminiszter felfüggeszti Somogyegye emiltett határozatát, ezzel mindennél inkább fogja az antisemitizmus malmára hajtani a vizet. — A javaslatot különben elfogadta ugy ő, mint az utolsó szónok, H e l f y is Általános helyeslések közt emelte ki Somsich egy zsidó k a t é közrebocsátásának szükségét. Másnap beszélni fognak még Mezei Ernő, Szilágyi Dezső és az előadó.

Tegnap is ezen javaslat általános tárgyalása foglalta el a képviselőházat. Napirend előtt Herman Ottó és Istóczy személyes kérdésben váltottak pár szót s azt gyengén látogatott ház és karzatok előtt Steinacker kezdte meg a vitát s a javaslat elfogása mellett nyilatkozott. A képviselőház deltájában és azután, főleg Szilágyi Dezső beszéde alatt majdnem teljesen megtelt s a karzati közönség is nagy számmal volt jelen. Steinacker után Mezei Ernő szolt hosszasan, megtámadta Istóczyt, polemizált Somsich és Herman Otto képviselőikkel. Fejtette végül a zsidóság jelentőségét a magyar nemzeti eszme propagálásában s nagy derűtséget keltett azon mondatával, hogy Istóczy, ha nem akarja túrni a hazában a hazafas zsidókat, „tessék kivádrolni — neki! Elfogadta a javaslatot s egyuttal Irányi határozati javaslatát. Erre ismét személyes kérdésben és félreértett szavai helyreigazítása végett törtétek felszólalások Simonyi Iván, Ivánka Imre, Ónody és Mezei Ernő részéről, de minden elesséb jelleg nélkül. Sőt hangos derűtségt követte Simonyi szavait, midőn megjegyze, hogy ő a zsidóban épen nem gyűlöli az embert, elanyyira, hogy neki még most is több zsidó barátja van! És most Szilágyi Dezső szolt. A ház ma is nagy figyelemmel hallgatta őt. Mindenekelőtt általános elvi fejtegetésekbe bocsátkozott a házasság intézménye fölött. A házasság, ugymond, polgári kötés, jöllehet az abból folyó kötelességek erkölcsiek. Nincs ok kívánni, hogy a házasság ne vallásos érzéket át kötelmeket, de ha az egyház a házasság polgári oldalát is hatalmában tartani, vagy abba keríteni akarja, idegen térre lép. Az államnak joga általános és kötelezően szabályozni a házassági viszonyokat — ha csak azt nem akarják állítani, hogy a canonjog az állampolgárt az állam törvényei felett is kötelezik. Beszéde további folyamában rectificálta Mielh történeti adatait; constata, hogy Tisza Kálmán állásponja e kérdésben azonos azzal, melyet 1869-ben és 1874-ben elfoglalt. Pauler miniszterrel azonban csendes polemikába bocsátkozott s pia frausnak mondá, hogy Pauler ugy tüntette föl a tárgyalás alatti javaslat elnyeit, mintha azok az általános polgári házasságnál ki volna zárvá. — Végül indítványt adott be, — mely szeriut a kormány utasítatik, hogy a házassági viszonyok általános kötelező szabályozásáról, valamint a házasságból származó polg. peres ügyeknek a polg. bíróságok általi ellátásáról mielőbb javaslatot terjesszen be.

Postai miszeriák. Az általunk s városunk által egyaránt érzett postai visszaélések tárgyában postai körökből vettünk magyarzó sorokat. Megjegyezzük egysz rsmind egyszersmind, hogy a legközelebb előforduló hirlap-késés esetében

helybeli hirlap-elarusitok tetemes karuk erejeig karpotlasi keresetet inditanak.

A felszólalás így hangzik: T. szerkesztő ur!

Böcses lapja „postai miseriák” czimü cikkében foglaltak megörtönte ellen nem hozható fel semmi, hisz az nagyon minden-napi lett egy év óta; de akik ellen a dörge-delem sulyt, azok valóban ártatlanok.

Természetesen nem kürtölte ki a legfőbb postai igazgatás, hogy az oly fontos mozgóposta szolgálatra csupán takarékosági szempontból — meg talán, hogy Boszniaa több jusson — postatiszt helyett postaszolgák b o l előlépett altiszteket alkalmaz, kik a dolog természete szerint nem birnak ama előképzettséggel, főleg földrajzi ismeretekkel, melyet ama szolgálat okvetlenül feltételez.

A posta főigazgatás takarékoskodik a közönség pénzéből, hogy valamely más tárca hiányát fedezhesse.

Az is ismeretlen lesz a nagy közönség előtt, hogy a postatisztok s más postai alkalmazottaktól olyan munkát követel a jó világtésen s kényelemben elő fő fő intező, mely az ember physikai erejét felül mulja. Nem tudja a közönség, hogy a postatiszt minden elő-mérés nélkül a 8 órai napi lélekköi munkán kívül még 4, esetleg 6 órát is kénytelen dolgozni i n g y e n. Az ilyen tulhajtott követelés s az altisztek előképzettségének hiánya szüli az elárvást és a rosszul irányítást.

Ha feljelentés történik, az illető érzékeny pénzbirággal sújtják, de azért a világtés sem adnak a tulforgalomhoz még egy tisztet vagy altiszteket avagy szolgát. — Minek is? a közönség panaszkodjék, a tisztviselő fizessen, mert a főposta-igazgatás szóval abból a pénzből, a mit a közönség a posta tökélyesítésére fizet mint indirect adót.

A postánál az önkény uralkodik a tisztviselőkkel szemben, ezeknek jóha nincs igaznk, mert ha Pesten elgondolták, hogy egy ember is elég valamely nagyobb munka elvégzésére s ha azt nem győzi egy ember, ugy bírság feléle, érdemrend a sparmajsternek felfele.

A postamesternek pedi: valóságos rab-szolgálatban élnek; az alkotmányosság 17-ik éve en sem képes a főpostaigazgató ur emberecséges szahályzattal kormányozni. Tudunk esetet, hogy becsületes postamestert s családját tette tönkre a főposta-igazgatás csupán szeszélyből; néha gaz feladásra, egész önkényleg. — Tehát ne a szegény tisztviselőket okoljuk nagyobb részben, de az illetőt, kitől függ a közönség igényeit kielégíteni, a közönség saját önkéntes adójából; s a tisztviselőnek is test és lelekköi munkájáért a jól kiérdemelt anyagi elismerést ugyanazon alaplóból megadni s nem a boszniai postákra költeni el. Stempli.

KARCZOLATOK.

Tisza Kálmán fenyegetéseivel foglalkozik a hazai s külföldi sajtó. A sajtó-szabadság feülggyeztetésének hatalmat kérni ki, még pedig a zsidó-ellenes és nemzetiségi izgatások meg-gátolására.

A nép (a mily kevéssé válogatja ilyenkor a kifejezéseket) azt mondán erre, hogy „nem b i z u k u t y á r a a h á z a t.”

De hát nem állottak rendelkezésére Tisza Kálmánnak a sajtópör törvényes eszközei? és mivel ezeket nem m o r t é k alkalmazni az Eötvös-Seyffert által elkövetett iszonyuságok, ellen felszólaló sajtó ellen, azért kell a törvénytelenség?

Csakhogy vigyázzon Tisza Kálmán! a mit ő cselekszik, az már valódi felhívás... forradalomra!

Kis rövid hír jelenti egy kormánylapban, hogy a trónörökös és neje... átteszik lakásukat a fővárosba.

Ez — jelent valamit. Mert ha Bécs hozzáuk közeledek, akkor Bécsnek p e n z r e és v é r r e van szüksége. S a trónörökös sem hagyja el minden nagyobb ok nélkül szerette Prágáját.

A danasok még mindig ajándékozó kedven vannak!

A helybeli kormánylapban (Z) párthuzamot von Oroszország és... és... Verhovay Gyula! Folytassuk a képet: Magyarországnak gyakran volt oka félni, Oroszország, (T) és (Z) uraiméknak pedig a... Verhovay intervencziójától. Innét a párhuzam!

Bizalmi szavazat!!

(S-t.) Biharmegye köriratot intézett Hajdumegyéhez, melyben a Tisza-kormány...

ha erre vonatkozólag más oldalról javaslat nem tétetnek, ő indítványozza annak az igazságügyminiszter által benyújtott eredeti szövegében való elfogadását.

Biharmegye, Temesmegye stb... Egyik a Tisza-rakonság fészke, másik a Tisza-féle politika rakomány.

Nem várhatjuk, mert vezetést olyan kezében látjuk, a melyek a közigazgatás erélyes vezetésére hivatják.

A megye, mint testület, lehet bíró a kormánypolitika fölött.

— Az orsz. függetlenségi körnek Moscsary Lajos előkötete alatt tartott értekezleten felolvastott Bereg megye tiszaháti kerületi függetlenségi párta választmányának...

— Mit is adnak ma a bpesti színházakban? vetették föl a kérdést. A pinczér hozott egy „Pester Llyod”-ot!

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Merengés.

Eletünk zajongó tenger, Csolnakok vagyunk mi rajt', Miket a sors vad szeszélye Bósz haraggal tova hajt!

S hogy ha olykor a reménynek Gyöngye fénye fellobog, S nem sürk a sors csapási, S kerkedünk... mi boldogok!

Boldogok? Tehát e helyt' is Elhetünk mi boldogul, Hol ma nap ragyog felettünk, S holnap ismét elborul!

Messze — messze, tul a parton, Hol a szív már nem dobog, Hol nem ér a sors csapása — Ott leszünk mi boldogok!

Aszalay Dániel.

Judic.)

A XIX. század a gőzszázada, a XX. bizonyára a villányi lesz és megfojduk érni, hogy Bécsbe nem fölmenni, fölrandulni fogunk, de csak föl ugrani.

Hiszen már most is csak — fölzaladunk. A mult napok egygyikén a »Vadászok kúri« étteremben letem egy barátommal.

Mindenféle nap eleményekről beszélgettünk, így színházról, újabb darabokról, szóval művészetéről is.

Judic asszony, Páris Blahánája, az u. n. »operette-királyné« Bécsben épp most fejezték be vendégszerelését.

ha erre vonatkozólag más oldalról javaslat nem tétetnek, ő indítványozza annak az igazságügyminiszter által benyújtott eredeti szövegében való elfogadását.

Belföldi hírek. Nagy kunok küldöttsége. Varró Soma volt orsz. képviselőjük kalauzálása mellett, megjelent a karcazi törvényeszek megmaradásának érdekében.

Külföldi hírek. A Curieu elleni vizsgálat az állapította meg, hogy egy tulizgatott emberrel van a hatóságok dolga, ki ha nem is örült, mindenestre igen nagy mértékben hóboros.

A „Tisza” ügyében.

Közzagasdágunk terén annyi misériával, a nemzeti vagyonosodás és a nép jólétének rovására elkövetett oly számos visszaéléssel kellett szembeszállnunk a közéletben elmúlt évtizedek alatt.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Merengés.

Eletünk zajongó tenger, Csolnakok vagyunk mi rajt', Miket a sors vad szeszélye Bósz haraggal tova hajt!

S hogy ha olykor a reménynek Gyöngye fénye fellobog, S nem sürk a sors csapási, S kerkedünk... mi boldogok!

Boldogok? Tehát e helyt' is Elhetünk mi boldogul, Hol ma nap ragyog felettünk, S holnap ismét elborul!

Messze — messze, tul a parton, Hol a szív már nem dobog, Hol nem ér a sors csapása — Ott leszünk mi boldogok!

Judic.)

A XIX. század a gőzszázada, a XX. bizonyára a villányi lesz és megfojduk érni, hogy Bécsbe nem fölmenni, fölrandulni fogunk, de csak föl ugrani.

Hiszen már most is csak — fölzaladunk. A mult napok egygyikén a »Vadászok kúri« étteremben letem egy barátommal.

Mindenféle nap eleményekről beszélgettünk, így színházról, újabb darabokról, szóval művészetéről is.

Judic asszony, Páris Blahánája, az u. n. »operette-királyné« Bécsben épp most fejezték be vendégszerelését.

gründolások vörös vonalként húzódnak keresztül, többet ártott a nemzetnek, mint egy kedvezőtlen kimenetelű hadjárat.

Ez emlékeztetés időszakra esik a „borsod-miskolczi kihásztató egylet” és a „Tisza-biztosító és jelzőbank” alapítása.

Nem akarunk belebocsátkozni annak fejtegetésébe, hogy minő metamorphosisokon ment keresztül az intézet, azt sem említjük fel.

Igy történt ez a „Haza” életbiztosító tűzbankkal, melyet kormányzósága szintén a biztosítottak és részvényesek megkérdése nélkül jöllehet egy hazai biztosító intézet birtokába juttatott.

Eleg szomorúan jellemzi nemzetgazdasági viszonyainkat az a körülmény, hogy fenállott hazai intézeteink nagyrésze nem tudott kellel megerősödni.

Ez a hivatalos idő; enyi alatt kell felérni a futarvonatnak és föl is ér.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Merengés.

Eletünk zajongó tenger, Csolnakok vagyunk mi rajt', Miket a sors vad szeszélye Bósz haraggal tova hajt!

S hogy ha olykor a reménynek Gyöngye fénye fellobog, S nem sürk a sors csapási, S kerkedünk... mi boldogok!

Boldogok? Tehát e helyt' is Elhetünk mi boldogul, Hol ma nap ragyog felettünk, S holnap ismét elborul!

Messze — messze, tul a parton, Hol a szív már nem dobog, Hol nem ér a sors csapása — Ott leszünk mi boldogok!

Judic.)

A XIX. század a gőzszázada, a XX. bizonyára a villányi lesz és megfojduk érni, hogy Bécsbe nem fölmenni, fölrandulni fogunk, de csak föl ugrani.

Hiszen már most is csak — fölzaladunk. A mult napok egygyikén a »Vadászok kúri« étteremben letem egy barátommal.

Mindenféle nap eleményekről beszélgettünk, így színházról, újabb darabokról, szóval művészetéről is.

Judic asszony, Páris Blahánája, az u. n. »operette-királyné« Bécsben épp most fejezték be vendégszerelését.

Helyi hírek.

Csokonai emlékezte. A magyar irod. önképző társulat által a főiskolai énekkar és zene-egylet közreműködése mellett.

Eljegyzés. Vég József újlelti lakos kedves, szép ifju leányát a máliát, a napokban jegyezte el Neszmírák Gyula szalonai csendőrségi őrsparancsnok.

A kölcsön-szegélyző egylet. Felhívás. Egy kölcsönös segélyző egylet (Népbank) létesítése érdekében f. hó 25-én.

Igy történt ez a „Haza” életbiztosító tűzbankkal, melyet kormányzósága szintén a biztosítottak és részvényesek megkérdése nélkül jöllehet egy hazai biztosító intézet birtokába juttatott.

Eleg szomorúan jellemzi nemzetgazdasági viszonyainkat az a körülmény, hogy fenállott hazai intézeteink nagyrésze nem tudott kellel megerősödni.

Ez a hivatalos idő; enyi alatt kell felérni a futarvonatnak és föl is ér.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Merengés.

Eletünk zajongó tenger, Csolnakok vagyunk mi rajt', Miket a sors vad szeszélye Bósz haraggal tova hajt!

S hogy ha olykor a reménynek Gyöngye fénye fellobog, S nem sürk a sors csapási, S kerkedünk... mi boldogok!

Boldogok? Tehát e helyt' is Elhetünk mi boldogul, Hol ma nap ragyog felettünk, S holnap ismét elborul!

Messze — messze, tul a parton, Hol a szív már nem dobog, Hol nem ér a sors csapása — Ott leszünk mi boldogok!

Judic.)

A XIX. század a gőzszázada, a XX. bizonyára a villányi lesz és megfojduk érni, hogy Bécsbe nem fölmenni, fölrandulni fogunk, de csak föl ugrani.

Hiszen már most is csak — fölzaladunk. A mult napok egygyikén a »Vadászok kúri« étteremben letem egy barátommal.

Mindenféle nap eleményekről beszélgettünk, így színházról, újabb darabokról, szóval művészetéről is.

Judic asszony, Páris Blahánája, az u. n. »operette-királyné« Bécsben épp most fejezték be vendégszerelését.

Helyi hírek.

Csokonai emlékezte. A magyar irod. önképző társulat által a főiskolai énekkar és zene-egylet közreműködése mellett.

Eljegyzés. Vég József újlelti lakos kedves, szép ifju leányát a máliát, a napokban jegyezte el Neszmírák Gyula szalonai csendőrségi őrsparancsnok.

A kölcsön-szegélyző egylet. Felhívás. Egy kölcsönös segélyző egylet (Népbank) létesítése érdekében f. hó 25-én.

Igy történt ez a „Haza” életbiztosító tűzbankkal, melyet kormányzósága szintén a biztosítottak és részvényesek megkérdése nélkül jöllehet egy hazai biztosító intézet birtokába juttatott.

Eleg szomorúan jellemzi nemzetgazdasági viszonyainkat az a körülmény, hogy fenállott hazai intézeteink nagyrésze nem tudott kellel megerősödni.

Ez a hivatalos idő; enyi alatt kell felérni a futarvonatnak és föl is ér.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Merengés.

Eletünk zajongó tenger, Csolnakok vagyunk mi rajt', Miket a sors vad szeszélye Bósz haraggal tova hajt!

S hogy ha olykor a reménynek Gyöngye fénye fellobog, S nem sürk a sors csapási, S kerkedünk... mi boldogok!

Boldogok? Tehát e helyt' is Elhetünk mi boldogul, Hol ma nap ragyog felettünk, S holnap ismét elborul!

Messze — messze, tul a parton, Hol a szív már nem dobog, Hol nem ér a sors csapása — Ott leszünk mi boldogok!

Judic.)

A XIX. század a gőzszázada, a XX. bizonyára a villányi lesz és megfojduk érni, hogy Bécsbe nem fölmenni, fölrandulni fogunk, de csak föl ugrani.

Hiszen már most is csak — fölzaladunk. A mult napok egygyikén a »Vadászok kúri« étteremben letem egy barátommal.

Mindenféle nap eleményekről beszélgettünk, így színházról, újabb darabokról, szóval művészetéről is.

Judic asszony, Páris Blahánája, az u. n. »operette-királyné« Bécsben épp most fejezték be vendégszerelését.

alt. az az osztrák „Phönix”-rel elveszhet.

Helyi hírek. Emlékezete. A „magyar irod.” által a főiskolai énekkar közreműködésével...

Végh József ujléti lakos leányát Amáliát, a nála el Neszmirák Gyula főregi őrsparancsnok. Az elnevezés városunkból igen sokan...

A részvételt. Sajnos nyomdai tévedés következtében lapunk előző számaiból, következtében maradtak ki a közönetnyilvánítások...

Vörösmarty Mihály halála évfordulója lesz decz. 2-án s ez alkalmat a nemzeti színház és a vidék elsőrendű színházai kötele...

A Csokonai ünnepély. A „magyar irodalmi önképző társulat” ez évben is megünnepeli Debreczen nagy költőjének, Csokonaiak emlékeztetését...

A gazdaközönség értesítettik, hogy a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi — minisztérium, tekintettel arra, hogy a télidőszakban az időt jelző jelentések kevésbé...

Géresi Kálmán műve. A gróf Károlyi család ősrégi és dicsőült levéltárából, melynek okmányai ugyancsak az egész magyar történetet végig kísérik...

Gróf Vay Sándor.

kr gyűlt össze a pénztárnoknál. A megboldogult 40 évig szolgált egyházunkat s a leg-híresebb kántor volt a környéken. Ajánljuk a kegyelmes ügyet közönségünk megemlékezéséhez!

Plebános beiktatás. Végh Vincze volt helybeli kath. s. lelkész, a furta i plebános hivatalba holnap itattatik be. Ez ünnepele városunkból több jó barátját meghívta.

A helybeli ág. hitv. egyház tanácsa tegnap ülést tartott, melyen a lelkész-választás ügyében hozott végleges határozat s közönség jogkönyvi kivonatot bocsátottak ki azon hölgyeknek, kik templomuknak a Luther-ünnepélyre való felkészítésében résztvettek.

Halálhírek. Luag József az államvasut egyik derék agg tisztviselője elhunyt s tegnap temettetett el. Béke poraira.

A Debreczen nánási vasut ügyében e hó 29-én igazgatói gyűlés lesz a városháza nagy tanácsstermben; 30-án pedig a közigazgatási pótbejárás érdekében lesz ülés.

A Csokonai ünnepély. A „magyar irodalmi önképző társulat” ez évben is megünnepeli Debreczen nagy költőjének, Csokonaiak emlékeztetését s e hó 25-én (vasárnap) délután, a főiskolai énekkar termben fogja megtartani, az énekkar és zeneegylet szíves közreműködésével...

A gazdaközönség értesítettik, hogy a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi — minisztérium, tekintettel arra, hogy a télidőszakban az időt jelző jelentések kevésbé...

Géresi Kálmán műve. A gróf Károlyi család ősrégi és dicsőült levéltárából, melynek okmányai ugyancsak az egész magyar történetet végig kísérik, egy újabb, igen becses kötet jelent meg. A gróf család tudvaleg a tudomány iránti nemese érdeklődésből elhatározta a családi levéltár legfontosabb okiratainak közrebocsátását. A hat kötetre tervezett vállalat szerkesztését Géresi Kálmán, ismert derék történészünkre s a debreczeni ref. főiskola jeles tanárára bízta. Szakszerű szerkesztése mellett immár alig egy év alatt a második hatalmas kötet is megjelent. Címe: „A nagykárolyi gróf Károlyi család oklevéltára. A család megbízásából kiadja gr. Károlyi Tibor. Sajtó alá rendezi Géresi Kál-

mán Második kötet Budapest, 1883. A parz fényvel kiállított és 578 oldalra terjedő kötet a XV. század éveiből, az 1414—1489-ki korszakból összesen 323 hosszabb-rövidebb okiratot tartalmaz. Különösen gazdag a kötet a Hunyadiak korából való okmányokban. Rendkívüli gondallal szerkesztett név- és tárgymutató egészíti ki a nagybecsű kötetet, melyet terjedelmes leszármazási táblán kívül Chapy András címere 1418-ból és Rezegei György címere 1421-ből, mindkettő igen szép színes műlapon, és két régi okmány fénynyomata díszíti. Ára 5 frt.

Nagyderékü egészségügyi felszólalásokat vettünk s azokat — természetesen — hétéfő i számunkban közöljük; — egyet kórházi ügyünkről, lehetőleg illetékes tollból, egyet pedig a ref. iskolásköz. n. e. elnökétől. Megjegyezzük, hogy mindig köteleességünknek tekintendjük a közérdekű ügyekben való felszólalást s csak örvendünk, ha egy ezáltal támadó egészséges eszmecserére az eszmék tisztázására szolgál; épen a mi lapunknak lehet ez irányban függetlenül működnie. Hétfőn tesszük megjegyzéseinket a színházi misériák ügyében is.

A helybeli ág. hitv. egyház tanácsa tegnap ülést tartott, melyen a lelkész-választás ügyében hozott végleges határozat s közönség jogkönyvi kivonatot bocsátottak ki azon hölgyeknek, kik templomuknak a Luther-ünnepélyre való felkészítésében résztvettek. Elhatározott továbbá, miszerint a sorsjegyek elárúsítása tárgyában ág. hitv. hölgyek értekezlete hivatik össze.

Van-e járvány? Mai nap a főiskolai elemi iskolákban, több mint tizenkét új betegülési eset jelentett be. Caveant consules!

Desirée Artót s férjét, Padilla hangversenyének programját vettük. A hangverseny 1883. évi december hó 19-én a „Korona” című vendéglő nagytermében. Desirée Artót asszony cs. kir. kamará-énekesnő, Marino de Padilla cs. kir. kamará-énekes, és Schaeling Ernő zongoraművész Sz. Pétervárról. Műsorozat I. rész. I. a) Etude Rubinstein A. b) Poème d'amour Heusselt. Schaeling Ernő ur. II. a) „Verdi prati” Händel. Desirée Artót asszony. III. a) „Sevillai borbély”-ból Rossini. Marino de Padilla ur. 17. a) Tarantella Dorn Ottó. b) Romanz Tschairowski. a) Tündérvjáték Heymann. Schaeling Ernő ur. V. a) „Wie beruhet mich wundersam” Bendel. b) Mazurka Chopin. Desirée Artót asszony. VI. Duo Napoli Tosti. Desirée Artót asszony és Padilla ur. II. rész. I. a) Prélude Chopin. b) Polonaise Chopin. Schaeling Ernő ur. II. a) „Traviata” című dalműből Verdi. Marino de Padilla ur. III. a) Habanera „Carmen” című dalműből Bizet. b) Chanson Suedoise (Svéd dal) Desirée Artót asszony. IV. Rhapsodia Liszt Ferencz. Schaeling Ernő ur. V. Buffo Aria „Papucci” Pazine. Marino de Padilla ur. VI. Spanyol kettős Caballero, Desirée Artót asszony és Padilla ur. Kezdeté 7 órakor. Jegyek válthatók ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Jegyek ára: Kőrszék 2 frt. — Számozott hely 1 frt 50 kr. — Alló hely 1 frt. A zongora Schmidt S. T. gyárából való.

Halálhírek. Luag József az államvasut egyik derék agg tisztviselője elhunyt s tegnap temettetett el. Béke poraira.

A Debreczen nánási vasut ügyében e hó 29-én igazgatói gyűlés lesz a városháza nagy tanácsstermben; 30-án pedig a közigazgatási pótbejárás érdekében lesz ülés.

A Csokonai ünnepély. A „magyar irodalmi önképző társulat” ez évben is megünnepeli Debreczen nagy költőjének, Csokonaiak emlékeztetését s e hó 25-én (vasárnap) délután, a főiskolai énekkar termben fogja megtartani, az énekkar és zeneegylet szíves közreműködésével, a Csokonai ünnepélyt; — melyre is azon megjegyzéssel van szerencsém meghívni a melyen tisztelt érdeklődő közönséget, hogy az ünnepély pontban 4 órakor kezdődik, a terem azonban csak háromnegyed négy órakor fog kinyitottatni. Révész Kálmán, segédtanár, mint a társulat elnöke.

lyezte. — Hétfőn a Kisherczeg operette adatik; kedden Pálfi Javára Mirebaui ifjusága. — Szerdán Utban a kéznélküli ember lép fel, ki tudvalegölöz kezek hiányában lábaival étkezik, hegedül sat. — Csütörtökön szintén Utban lép fel s apróbb vígjátékok operettek kerülnek szíre; így a Varázssítal, továbbá Tyis, Miniszter elsőszobájában sat. Szíre kerül János és János című vígjáték is.

Naptárak. Csokonai, Kossuth, Magyar stb. címek alatt tizenegy féle 20—30 kros naptár jelent meg az 1884-iki évre Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében Debreczenben. Miután ezek a kath. — protest. — görög, — orosz és zsidó naptárt is tartalmazzák, a vásárokat pontosan jelzik s különben is jelesen vannak szerkesztve, ajánljuk különösen azoknak kik naptár elárúsítással foglalkoznak. Árjegyek kívánatra megküldetnek.

Mint ügyönkök és pénzbeszedők jövedelmező állást kaphatnak oly egyének, kik munkásságukat jó bizonyítvánnyal igazolni tudják Singer Co. Debreczen piacz-utca 2145. sz. alatt.

Mendelovics Lajos ur kereskedésében az őszi idény beálltával ismét a legjobb ízű tormás virsli és füstölt husneműk naponta friss állapotban kaphatók. Azonkívül arany és ezüst halak a legutányosabban. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Hazánk s a külföld. Tisza Kálmán alatt. Tisza alatt sok minden megtörtént, a többek között az is, hogy a hátszegi ref. egyházközönség templomát és iskoláját a dóhátrálékban a lefoglalták. Hátszeg közönsége azért, hogy a licitációt kikérülje, a kolozsvári allandó igazgatótanácsot 1000 frt kölcsönt kér, mely tekintve a végrehajtott istentelenségeit, megszáraztatott. Kálvinisták szavaztak!

Váltóhamisító hivatalosolga. Az igazságügyi minisztériumban nagy váltóhamisítást felezték fel kedden délelőtt. A tudományegyetem portása állított be a minisztérium néhány tisztviselőjéhez s nevékre szóló váltókat adott át nekik, melyeknek határideje a mai napon járt le. Az illető tisztviselők kijelentették, hogy ők azokat a váltókat nem irták alá s valami hamisító használt a föl a neveiket. A portást, ki e hivata mellett pénzzel is szokott üzérkedni, nagyon kellemetlenül lepte meg az a hír, mert a nagy összegű váltókat ő számította le 100—200 as kamat mellett. A váltókat, mint mondá, egy Magyar László nevű hivatalosolga vitte hozzá s ő ajánlott neki az elfogadók nevében ily szertelenül magas kamatot.

Antiszemitizmus Angliában. A leices teri gyárakban a munkások beszüntették a munkát és nem akarnak tovább dolgozni, ha csak azon kivánságot nem teljesül, hogy a gyárosok zsidó munkásokat nem fogadjanak fel. Kivánságukat azzal indokolják, hogy a zsidó munkások felfogadása mindig azt eredményezi, hogy leszűntik a munkabért.

Vegyes hírek. Vizaknán Obert Frigyes városi képviselőt és utcaiz tizedest nemrég a fútczán agyonütötték. — Nagy Dobony, Bereghmegyének e néhány nap előtt meg virázó közönségében 103 ház, 102 melléképület, 773 szekér széna, 330 szekér hántott tengeri, 232 köböl zab, 126 köböl aszalt gyümölcs, 44 köböl borsó, 133 köböl buza, ezeken kívül több lábas jószág és számos szárnyas állat megégett. — Somokey Géza, e napokban a londoni esküdt-szék előtt állt mint vádlott. Egy Cook nevű panaszos, kinek Somokey, ki Vezey Viktor néven mint kereskedő el Londonban, különfele címeken adósa, Somokey nem jött zavarba, azért üldözik — ugymond — mivel egy párt élén állott s fegyverrel szerzett és osztott ki bajtársai közt, halálra ítélték, de megszökött stb. Az esküdtzék fölmentette Somokeyt. — A szegedi paprika jó hírre érdekében az ottani rendőrség erélyes föllepésre készül; elhatározta, hogy szigorú ellenőrzés alá veszi ezenal a piacokat és a legelső hamisítót oly erékenyen fogja büntetni, hogy esete elrettentő példál szolgáljon a többieknek is.

fel, a másik december 2-án (vasárnap) lesz Vörösmarty Mihály halálának emlékéztéré, a mikor „Csongor és Tünde” tündéres színmű kerül szíre.

Törvényszék. A „Függetlenség” ügye. A mint irtuk, a kir. tábla megerősítette a törvényszéknek azt a határozatát, mely Verhovay Lajos ellen elrendeli a rendes bünvizsgálatot és a vizsgálati fogság fenntartását. A kir. tábla ítélete ma kerül az expedicióba és még e napokban kifogják hirdetni Verhovay Lajos előtt. — Heil Faustiu kir. alügyész a „Függetlenség” sikkasztására vonatkozó aktákat és jegyzőkönyveket kézhez kapta, hogy azok alapján megtegye vagy nem a Verhovay Gyula orsz. képviselő kikérésére vonatkozó indítványt. — A zalamegyei zavargások. A nagykanizsai és zalaegerszegi kir. törvényszékek területén felmerült zsidóellenes zavargások vizsgálatának kiegészítésére és a két törvényszék által külön teljesített vizsgálatoknál forgó ellentétek kiegyenlítésére — mint halljuk — az igazságügyminiszter Kossuth Géza vadlotta kir. törvényszéki bírót küldte ki. A vadlotta száma a 800-at, a kihallgató tanak száma az 1400-at meghaladja.

Közgazdaság. Sertésvásár. Kőbánya, nov. 23. Az üzlet változatlanul lanyha. M. urasági, öreg, nehéz 49. —, fiatal nehéz 51. —. forint, közép 51.50 —, könnyű —. Eredeti nehéz —, közép 51 —, könnyű —. Romániai bakonyi. nehéz 52. —. átmeneti, közép 51. — 52. — átmeneti, könnyű. —. átmeneti, eredeti nehéz —. átmeneti közép —. átmeneti szerbiai nehéz 52. — 53. — átmeneti, közép 52. — 53. — átmeneti könnyű —. átmeneti, — hízó 1 1/2 éves élőlyuban 4 0/10 ldonással —. 9 éves 48.50. — Két éves hízó a vasutról mázsálva. —. Az árak bizlat sertéseknél páronkint 45 klg. és 4 0/10 levon. klgként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el a vevőnek, páronkint 3 arany vám fejé ben térített meg.

SAKK-TALÁNY. Megjegyzendő lögrás szerint, a kiindulási pont csil-lag gal van jelölve.

Table with chess board layout. Columns: kezd, zel, vol, em, tá, lé, kö, rám, sem, kor, a, *Ha, a, Ak, ja, s, jőjj. Rows: Sem, el, majd, tat, A, lek, mu, egy, te, ho, kor, nem, va, ret, sze, de, egy, en, sed, i, gem, lek, S, hall, re, Sze, tog, ott, re, vá, te, re, tek, mit, ga, fu, te, gasd, Hun, gyo, l, s, iv, a, ret, sut, zam, S, ke, to, met, sze.

(Megjézők neveit közöljük s köztük értékes könyvet sorsolunk ki.)

A közönség köréből. A gazdaságból rendező bizottsága meghívta a decz. 8-dikán tartandó bára a jogakadémia és a gymnasiumi 7 és 8-dik osztály hallgatóit, a hittanhallgatókat pedig teljesen figyelmen kívül hagyta dacára annak, hogy a diákok a főiskola ünnepélyén mindig testvéries szeretettel láta a gazdasági iskola növendékeit. Nem értjük a tisztelt rendező bizottság részéről tapasztalt eme mellőzötését, melyet megbotránközálással fogadott kivétel nélkül az egész kollegiumi ifjuság. — Mert hiszen ha nem venne is részt az összes theologia a gazdaság fényes bálján, de néhányan mindenesetre igénye vették volna a meghívót. Debr. 1883. nov. 10. Több theológus.

Naptár. Vasárnap, nov. 25. Katalin-Nap kel 7 óra 23 perc, nyugszik 4 óra 13 perc. — Színház. Vasárnap nov. 25. „Tót leány”, népszínmű 3 felvonásban.

Szerkesztői posta. Feiső-Dabas. A sajtó-hiba megessét, hat „Tráhen-Urne” az illető fekhelyek közelében. Schliemann utját. Ezt érték. Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

